

DECIZIE

4 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Boris Șirco și Liubovi Șirco
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni
„Apă – Canal Chișinău” împotriva lui Boris Șirco cu privire la încasarea datoriei
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 prin care
nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Boris Șirco și Liubovi Șirco
și încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 prin care a fost
respinsă cererea apelanților Boris Șirco și Liubovi Șirco cu privire la scutirea de la
plata taxei de stat și acordat termen pentru achitarea taxei de stat

constată:

La 17 august 2015, SA „Apă – Canal Chișinău” a depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Boris Șirco cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că la 1 noiembrie 2004, SA „Apă – Canal
Chișinău” și Boris Șirco au încheiat contractul nr. 35-810-62,63ET privind
furnizarea energiei termice în scopul încălzirii apartamentelor și încăperilor
locative din cămine la bunul imobil din șos. XXXXX ap. X, care îi aparține cu
drept de proprietate.

Contrar prevederilor pct. 4.7 din contractul nr. 35-810-62,63ET și urmare a
neexecutării obligațiilor asumate, Boris Șirco a format o datorie față de SA
„Apă – Canal Chișinău” pentru perioada: noiembrie 2012 – 952,97 lei, decembrie
2012 – 1987,85 lei, ianuarie 2013 – 1891,26 lei, februarie 2013 – 1474,96 lei,
martie 2013 – 1386,59 lei, noiembrie 2013 – 404,53 lei, decembrie 2013 – 1769,27
lei, ianuarie 2014 – 1764,83 lei, februarie 2014 – 1522,01 lei, martie 2014 – 480,06
lei, noiembrie 2014 – 1106,70 lei, decembrie 2014 – 1738,34 lei, ianuarie 2015 –
1776,02 lei, februarie 2015 – 1508,76 lei, martie 2015 – 299,63 lei în total suma în
mărime de 21489,84 lei pentru serviciile de energie termică.

Comunică că la 27 aprilie 2015, SA „Apă – Canal Chișinău” a adresat
pârâtului reclamația nr. 11.5-08/670, însă ultimul nu și-a onorat obligațiile
contractuale.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 28, 166, 167 CPC, art. 9, 512 – 514, 572, 575, 602, 617, 618, 622 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la Boris Șirco în beneficiul SA „Apă – Canal Chișinău” a datoriei în mărime de 21489,84 lei și a taxei de stat în sumă de 644,69 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 16 februarie 2016 a fost admisă cererea depusă de Liubovi Șirco cu privire la introducerea în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului și atrasă Liubovi Șirco în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului în procesul civil la cererea de chemare în judecată a SA „Apă – Canal Chișinău” împotriva lui Boris Șirco cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017 a fost admisă acțiunea parțial, încasat de la Boris Șirco în beneficiul SA „Apă – Canal Chișinău” datoria în mărime de 20065,78 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 602 lei.

La 24 octombrie 2017, Boris Șirco și Liubovi Șirco au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Boris Șirco și Liubovi Șirco, comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 451,50 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheierii.

A fost stabilită ședința de judecată pentru soluționarea chestiunii de punere pe rol a apelului pentru data de 1 februarie 2018, ora 11.30.

În cadrul ședinței de judecată din 1 februarie 2018, Boris Șirco și Liubovi Șirco au înaintat cerere cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, motivând că sunt pensionari și nu dispun de surse financiare suficiente pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 a fost respinsă cererea apelanților Boris Șirco și Liubovi Șirco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, comunicat apelanților despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 451,50 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 5 zile calculat din momentul comunicării prezentei încheieri.

La 5 februarie 2018, Boris Șirco și Liubovi Șirco au declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017 și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 8 februarie 2018, Boris Șirco și Liubovi Șirco au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierilor recurate în partea prin care au fost obligați la plata taxei de stat în mărime de 451,50 lei și emiterea unei noi hotărâri de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului au invocat că încheierea instanței de apel din 30 noiembrie 2017 a fost recepționată de Liubovi Șirco la 25 ianuarie 2018.

Sușține că în cadrul ședinței de apel din 1 februarie 2018, dâșii au solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, deoarece sunt pensionari, Boris Șirco fiind și XXXXX și primesc o pensie în mărime de 653,73 lei și respectiv, 2554,55 lei.

Comunică că instanța de apel nu le-a înmănat nici dispozitivul încheierii și nici încheierea motivată din 1 februarie 2018.

Consideră încheierile instanței de apel din 30 noiembrie 2017 și 1 februarie 2018 ilegale în partea prin care dâșii au fost obligați la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat la 8 februarie 2018 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, la 24 octombrie 2017, Boris Șirco și Liubovi Șirco au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 26 septembrie 2017 (f. d. 162).

La fel, se constată că apelanții Boris Șirco și Liubovi Șirco la depunerea cererii de apel nu au achitat taxa de stat, în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC și nici nu au solicitat scutirea de la plata acesteia.

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Boris Șirco și Liubovi Șirco, comunicat apelanților despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 451,50 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 10 zile de la data recepționării prezentei încheierii. Totodată, a fost stabilită ședința de judecată pentru soluționarea chestiunii de punere pe rol a apelului pentru data de 1 februarie 2018, ora 11.30.

În cadrul ședinței instanței de apel din 1 februarie 2018, Boris Șirco și Liubovi Șirco au depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel (f. d. 175-177).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018 a fost respinsă cererea apelanților Boris Șirco și Liubovi Șirco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, comunicat apelanților despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 451,50 lei, fiindu-le acordat pentru aceasta un termen de 5 zile calculat din momentul comunicării prezentei încheieri.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prevederi similare se regăsesc și la art. 4 alin. (1) pct. (19) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Distinct de aceste prevederi legale, instanța de recurs relevă că la aprecierea situației materiale a persoanei se va lua în considerare valoarea acțiunii, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, cât și avizul Comisiei pentru protecție socială, certificatul despre mărimea salariului, a pensiei sau a altor venituri; existența la întreținere a copiilor minori sau a altor persoane etc.

Față de aceste constatări, la caz, se va reține că Boris Șirco și Liubovi Șirco în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, au motivat starea grea materială prin calitatea lor de pensionari, prezentând în acest sens copia legitimației de pensionar nr. 181777 pe numele lui Liubovi Șierco, copia Pașaportului Internațional și copia legitimației de pensionar nr. 145977 pe numele lui Boris Șirco (f. d. 176-177).

Instanța de recurs conchide că instanța de apel corect a constatat că aceste circumstanțe nu demonstrează cu certitudine starea materială dificilă a lui Boris Șirco și Liubovi Șirco, ce ar face imposibilă achitarea integrală a taxei de stat de către aceștia la depunerea apelului.

Or, după cum corect a menționat și instanța de apel, actele prezentate de către Boris Șirco și Liubovi Șirco în susținerea cererii cu privire la scutirea taxei de stat la depunerea cererii de apel, inclusiv copiile legitimațiilor de pensionar, atestă că pensia lui Liubovi Șirco constituie 653,73 lei, iar a lui Boris Șirco – 2554,55 lei (f. d. 176), fapt ce nu justifică imposibilitate de a achita taxa de stat în cuantum de 451,50 lei pentru cererea de apel.

Mai mult că probele prezentate de către Boris Șirco și Liubovi Șirco în susținerea demersului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu denotă că aceștia nu au și alte venituri, că nu dețin conturi bancare și nu dispun de alte mijloace bănești care ar permite achitarea taxei de stat în suma menționată.

În atare situație, este cert că apelanții nu au demonstrat prin probe pertinente starea materială precară, drept consecință, se constată că instanța de apel întemeiat a dispus respingerea cererii lui Boris Șirco și Liubovi Șirco cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Iar având în susținere prevederile 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, întemeiat nu a dat curs cererii de apel declarate de Boris Șirco și Liubovi Șirco, acordându-le un termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 451,50 lei.

În acest sens și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mod repetat că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un

comportament diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka contra Poloniei, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013). Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, consfințit de jurisprudența CEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, instanțele judecătorești urmează să examineze cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”, conducându-se la soluționarea acestor cereri atât de normele dreptului național, cât și de prevederile Convenției și jurisprudenței CEDO.

Pe cale de consecință urmează a fi respinsă și critica recurențelor cu privire la ilegalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017.

Or, încheierea dată a fost adoptată în mod legal, fiind cert ca la acel moment cererea de apel depusă de Boris Șirco și Liubovi Șirco nu conținea motivele de fapt și drept, nefiind achitată nici taxa de stat.

Mai cu seamă se va menționa că odată cu adoptarea de către instanța de apel a încheierii din 1 februarie 2018, prin care a fost examinată și respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat a lui Boris Șirco și Liubovi Șirco, încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 în partea obligării achitării taxei de stat a devenit caducă, neproducând efecte juridice pentru viitor.

Aceste constatări atestă cu certitudine că instanța de apel la adoptarea încheierilor contestate a aplicat corect normele de drept procedural, astfel că, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierile contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Boris Șirco și Liubovi Șirco.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2017 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 1 februarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Apă – Canal Chișinău” împotriva lui Boris Șirco cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton